

Zygmunt Ziątek

"Ksawery Pruszyński", Zygmunt Ziątek, Warszawa 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 224

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) VOGLER Henryk: Tadeusz Różewicz. Warszawa 1972 PIW, s. 166. Portrety Współczesnych Pisarzy Polskich, z1 18,-

Pierwsza monografia książkowa twórczości Tadeusza Różewicza - do r.1971. W wyniku wielostronnej analizy twórczości poety autor dochodzi do wniosku, że pisarstwo Różewicza jest najbardziej wyrazem niestabilnej sytuacji społecznej, historycznej i kulturowej współczesnych Polaków: chodzi przede wszystkim o zmianę miejsca Polski w Europie, wojenny kryzys wartości tradycyjnej kultury, masowe ruchy migracyjne. Sposób ukazania w prozie, poezji i dramatach Różewicza motywów "domu", "świata", "raju" i innych pozwala nazwać jego bohatera człowiekiem "międzykultury".

BP/46/107

Z.Z.

(II) ZIATEK Zygmunt: Ksawery Pruszyński. Warszawa 1972 PIW, s. 208, n1b. 4, tabl. Portrety Współczesnych Pisarzy Polskich, z1 20,-

Szkic monograficzny, koncentrujący się na charakterystyce światopoglądowej postawy Pruszyńskiego oraz na związkach między jego twórczością publicystyczną, reporterską i literacką. Autor usiłuje wytłumaczyć sposób i kolejność zmiany języka wypowiedzi pisarza. Wczesne teksty publicystyczne pozwalają go określić jako światłego konserwatystę, dosyć typowego młodego "piłsudczyka", ale ujawniają też cechy - antydoktrynalizm, niepartykularność, ambicja szukania racji ogółu i realnych możliwości historycznych - które nie pozwoliły mu zakrzepnąć w jakiegokolwiek doktrynie. Porzucenie reportażu i publicystyki na rzecz gawędowych opowieści tłumaczy autor klęską postawy publicystycznej pisarza i jego "poszlacheckiej" filozofii bytu narodowego w ostatnim okresie wojny i w zetknięciu z realnością polityczną Polski powojennej; tym, że właściwości tej postawy i filozofii nie mogły wypowiadać się w formach obliczonych na bezpośrednie kształtowanie praktyki społecznej.

BP/46/108

Z.Z.